

**STATENS HAANDVERKS-
OG KUNSTINDUSTRISKOLE
I OSLO**

**ÅRSBERETNING
FOR SKOLEÅRET 1928—1929**

MORTEN JOHANSENS BOKTRYKKERI :: OSLO 1929

Skole-efterretninger

for skoleåret 1928—1929.

Skolens overbestyrelse: *Kirkedepartementet.*

Skolens forstanderskap: *Formann: Skolens direktør.*

Valgt av Kirkedepartementet:

David-Andersen, Arthur, juveler, fra $\frac{1}{7}$ 1928.

Nordlie, Arthur, arkitekt, fra $\frac{1}{7}$ 1918.

Valgt av Oslo Kommune:

• Davidsen, Halfdan, dekorasjonsmaler, fra $\frac{20}{1}$ 1911.

Hansen, Ludv., forsorgsforstander, fra $\frac{1}{7}$ 1928.

Fagskoleutvalg for Bokbindernes verkstedundervisning:

Johansen, Oskar, formann. *Johansen, Ragnar.* *Arnesen, Luis.*

Skolens direktør: *Bull, Henrik*, arkitekt, a. $\frac{1}{9}$ 1912.

Overlærere:

Nielsen, Eivind, maler, f. 1864, a. beregnet fra $\frac{1}{7}$ 1910. Frihåndsklasse III.

Thømt, Enevold, f. 1878, a. beregnet fra $\frac{1}{12}$ 1911. Håndverksklasse II.

Eiebakke, August, maler, f. 1868, a. $\frac{1}{7}$ 1912. Frihåndsklasse II.

Stein, Ole E., arkitekt, f. 1867, a. $\frac{15}{9}$ 1912. Ornamentklasse II.

Krogh Fladmark, Wilh., dekorasjonsmaler, f. 1887, a. $\frac{1}{11}$ 1921.

Dekorasjonsmalerklasse I. (Overlærer Wilberg fratratte $\frac{1}{7}$ 1928.)

Prytz, Jacob, Tostrup, gullsmed, f. 1886, a. $\frac{15}{9}$ 1914. Gullsmedklassen.

Willums, Olaf, maler og raderer, f. 1886, a. $\frac{1}{7}$ 1919. Raderklassen.

Sirnes, Johan, tegnelærer, f. 1883, a. $\frac{15}{9}$ 1920. Frihåndsklasse I.

Ansteinsson, Paul, dekorasjonsmaler, f. 1885, a. $\frac{1}{8}$ 1928. Ornamentklasse I.

Alvøker, Torbjørn, billedhugger, f. 1885, a. $\frac{15}{9}$ 1922. Modellerklasse II.

Hauff, Th. Chr., arkitekt, f. 1889, a. $\frac{1}{8}$ 1923. Bygningsklassen.

Undervisningen i Konstruksjonsklassen etter overlærer Horn som fratratte $\frac{1}{7}$ 1928 har i skoleåret været overtatt av arkitekt N. P. Nielsen.

Lærere i dagskolen.

Bull, Henrik, arkitekt, f. 1864, a. $\frac{1}{12}$ 1910. Håndverksklasse I.
Sørensen, Oskar, ciselør, f. 1898, a. $\frac{15}{9}$ 1922. Ciselørklassen.
Nielsen, Peder, N., arkitekt, f. 1890, a. $\frac{15}{9}$ 1923. Bygningsklassen.

Lærere i aftenskolen.

Hjerlow, Ragnvald Amandus, maler, f. 1863, a. $\frac{1}{10}$ 1908. Frihåndsklasse II.
Mayer, Gottfried, billedhugger, f. 1867, a. $\frac{15}{9}$ 1912. Modellerklasse I.
Gleditsch, Eivind, arkitekt, f. 1885, a. $\frac{1}{11}$ 1913. Bygningsklassen.
Engelbrethsen, Ingv., tegnelærer, f. 1873, a. $\frac{15}{9}$ 1918. Frihåndsklasse I.
Thune-Larsen, Carl, arkitekt, f. 1887, a. $\frac{15}{9}$ 1922. Konstruksjonsklassen.
Berg, Viggo, møbelsnekker, f. 1894, a. $\frac{1}{11}$ 1923. Håndverksklasse I.
Mohn, Ottar, arkitekt, f. 1882, a. $\frac{1}{8}$ 1925. Konstruksjonsklassen.

Timelærere i den 3-årige aftenskole.

<i>Moe</i> , Hans G., maler,	frihåndstegning.
<i>Sander</i> , Arthur J., tegnelærer,	—»—
<i>Wasler</i> , Hjalmar, keramiker,	—»—
<i>Hoff-Hansen</i> , E., ingeniør,	konstruksjonstegning.
<i>Bakstad</i> , H. S., arkitekt,	—»—
<i>Leyell</i> , Marius, arkitekt,	—»—
<i>Piøne</i> , G., bankfullmektig,	regning.
<i>Fabøben</i> , Nils, ingeniør,	utmålingslære.
<i>Bjurstedt</i> , B., rittmester,	—»—
<i>Marstrander</i> , Søren S., cand. filos.,	norsk.
<i>Pehrson</i> , Randers, o.r.sakf.,	regnskapsførsel.
<i>Swensen</i> , Trygve, ingeniør,	materiallære.
<i>Mittet</i> , N., skredder,	fagtegning for skreddere.
<i>Fuel Braarud</i> , Aagot,	— » kv. skreddere.
<i>Grane</i> , Karl, skomaker,	— » skomakere.
<i>Asp</i> , J., bokbinder,	håndforyllning.
<i>Dietrichson</i> , Fr., —	pressforyllning.
<i>Næss</i> , Rander, —	vêlskbind.
<i>Blomberg</i> , R., —	marmorering og protokollbind.

Skolens sekretær:	<i>Faye</i> , Lilla, f. 1878, a. 15/9 1917.
— kasserer:	<i>Theiste</i> , I. K. F. S., f. 1866, a. 1/1 1893.
— bibliotekar:	<i>Waldal</i> , M., f. 1874, a. 1/11 1918.
— bibliotekassistent:	<i>Varan</i> , Fin, f. 1892, a. 16/9 1920.
— vakmester:	<i>Østre</i> , Ellef, f. 1882, a. 1/4 1908.
— varmemester:	<i>Nielsen</i> , J., f. 1864, a. 1/10 1903.

Dagskolen

begynte 16de september 1928 og sluttet den 10de mai 1929.

Undervisningen fant sted:

I frihåndsklasse I og II og ornamentklasse II kl. 9 til 11^{1/2} formiddag.

I konstruksjonsklassen og ornamentklasse I kl. 12 til 2^{1/2} ettermiddag.

I de øvrige klasser tegnedes der fra kl. 9 formiddag.

Antallet av elever ved dagskolen var 214 av hvilke 150 samtidig besøkte flere disipliner.

Av dagelevene var 120 kvinner.

24 hadde friplass.

Frihåndsklasse I. Der har også i dette skoleår været igangsatt undervisning i to parallellklasser på den måte, at elevenes skolepenger i ekstraklassen har været anvendt til lærerens lønn.

Konstruksjonsklassen. I dagskolen har fra 15de oktober været ansatt en hjelpeleærer.

Aftenskolen

begynte den 16de september 1928 og sluttet den 10de mai 1929. Undervisningen foregikk fra kl. 6—8 aften.

Antallet av elever ved *den almindelige aftenskole* var 455.

Antallet av elever i *den 3-årige aftenskole* var 338.

Til optagelsesprøven 1928 meldte der sig 156 elever. Av disse bestod 122 prøven, hvorav 33 blev optatt på prøve. Dessuten meldte der sig 23 med middelskoleeksamen samt 3 som var strøket ifjor.

1ste klasse begynte således med 148 elever. Til opflytningseksamen møtte 130 elever, der underkastet sig prøven i alle fag, og av disse bestod 123 eksamen, 5 elever strøk, 16 elever sluttet.

Av de 102 elever, som i 1927/28 hadde bestått opflytningseksamen i 1ste klasse, meldte der sig 91 elever til 2den klasse. Dessuten meldte der sig 6 elever, som hadde underkastet sig eksamen i 1ste klasse fra andre skoler, samt 4 elever, som var strøket ifjor.

2den klasse begynte således med 101 elever. 5 elever sluttet i årets løp. 8 elever strøk. 8 elever fullførte ikke eksamen.

Av de 89 elever, som i 1927/28 hadde bestått opflytnings-eksamen i 2den klasse, meldte der sig til optagelse i 3die klasse 87 elever. 2 elever går omigjen fra ifjor.

3die klasse begynte således med 89 elever. 4 elever fullførte ikke eksamen. 4 elever sluttet i årets løp. 1 elev strøk.

Foredrag.

Anatomi. Foredragene har på grunn av manglende bevilgning været instillett.

Kunsthistorie. Foredrag i tilknytning til Kunstindustrimuseets samlinger har været avholdt av direktør *Thor Kielland*.

Kalkulasjonskurser for håndverkere.

Den 5te februar sattes igang et kalkulasjonskursus for malere med malermester *Steiner* som leder. Kurset avholdtes hver tirsdag og torsdag kl. 4—6. 21 elever blev optatt.

Likeledes igangsattes et kalkulasjonskursus for bygningshåndverkere med murmester *Friish* som leder. Kurset avholdtes hver mandag og onsdag kl. 4—6. 15 elever blev optatt.

Elevkonkurranser.

Oslo Haandverks- og Industriforening har i skoleåret blandt elevene i skolens fagklasser foranstaltet konkurranse om tegninger, der kan egne sig til utførelse som gevinster for foreningens lotteri. For det beste utkast innen hvert fag utdeles en premie på kr. 75.00. 8 utkast blev dessuten innkjøpt av foreningen.

Konkurransen avsluttedes 27de april 1929 med følgende utfall:

Premierte:

Håndverksklasse I:

Nr. 16. Motto »830 S«.

Anne Cathrine Fürst.

Håndverksklasse II:

Nr. 19. Motto »Ola Nordmandspute«

Else Poulsson.

Gullsmedklassen:

Nr. 11. Motto »Laks«

Kjellaug Hølaas.

Dekorasjonsmalerklassen:

Nr. 3. Motto »Kina«

Gunnar Trætteberg.

Innkjøpte:

Håndverksklasse I:

Nr. 11.	Motto »Red and Black«	Roald Aasheim
» 14.	Motto »Eightsquare«	Roald Aasheim

Håndverksklasse II:

Nr. 28.	Motto »Svalerede i sommersol«	Markvard Hauerbach
» 44.	Motto »Salong«	Wenche Gran Bøgh

Gullsmedklassen:

Nr. 9.	Motto »Skisse«	Harry Sørby
» 14.	Motto »Et minde«	Harry Sørby

Dekorasjonsmalerklassen:

Nr. 13.	Motto »Sølv«	Gunnar Trætteberg
» 18.	Motto »Troll i eske«	Gunnar Trætteberg

Den årlige utstilling av elevarbeider

fant sted den 13de, 14de og 15de mai 1929.

Skolens bibliotek

har været holdt åpent i skoleåret hver dag i timene fra 9 form. til 3 efterm. og fra 5 til 9 aften, lørdag fra 5—8.

Stipendier:

1) Skolens stipendier:

I dette øiemed var for budgetterminen bevilget kr. 2000, der utdelt på følgende måte:

Murerlærling	Thorbjørn Johansen	kr. 400
Møbelsnekker	Peder Munkerud	» 400
Tømrer	Erland Dokka	» 100
	Ingeborg Hegna	» 200
	Georg Schumann	» 200
	Tormod Ulleberg	» 200
	Eva Schackt	» 100
	Bernt Lien	» 300
	Kaare Sørum	» 100

2) Oslo Håndverks- og Industriforenings elevstipendier:

Oslo Haandverks- og Industriforening har bevilget kr. 800 til stipendier, der skal utdeles til håndverkssvende eller lærlinger, som er i arbeide eller lære hos en Oslo håndverker, der er tilsluttet Oslo Haandverks- og Industriforening, for å besøke den 2-årige dagskole.

Stipendiene er for skoleåret 1928/29 utdelt til:

Malerlærling	Gunnar Trætteberg	kr. 400
Malersvnn	Harris Gjør	» 400

3) *Gullsmedforbundets stipendier:*

Gullsmedforbundet har av forbundets stipendiefond utdelt stipendium til følgende svende for å besøke den 2-årige dagskole og kunstindustriskolen:

Ciselør	Harry Sørby	kr. 1400
»	Birger W. Fagerlund	» 1400
Gullsmed	Kristlan Kildal	» 1400
—	Trygve Ystad	» 1400

Horns legat.

Legatkapitalen utgjør kr. 2000. De årlige renter skal efter statuttene utdeles som premier til skolens beste elever blandt håndverkslæringer eller svender.

Følgende elever fik premie av Horns legat:

Bokbinderlærling	Thor Svendsen	(Bok)
Gullsmedlærling	Sverre Hugo Lindahl	(Punsler)
Møbelsnekkerlærling	Andreas Kilde	(Høvl)
Tømrerlærling	Fritz Johansen	(Waterpass)

Johan Finnes legat.

Legatet er tillagt skolen og bestyres av Kirkedepartementets chef i forbindelse med skolens forstanderskap. Legatets kapital utgjør for tiden ca. kr. 81000. De årlige renter skal hvert år på testators fødselsdag, den 26de oktober, utdeles til værdige, trengende norske kunstnere — malere, litografer og kunstnere, som med disse kan settes i klasse — til befordring av deres studium i *fødelandet*.

Av det disponible rentebeløp utdelt 7 stipendier til:

Malerne	Kirsten Bjørn	kr. 600
—	Hans Finne-Grønn	» 600
—	Christoffer Stixrud	» 600
—	Alf Løvberg	» 600
—	Signe Munch	» 600
—	Arne Stenseng	» 600
Tegner	Julius Forsaa	» 600

Regnskap for budgjetterminen 1ste juli 1928 til 30te juni 1929.

Inntekt:

Beholdning pr. 1/1 1928 kr.	28,456.37
1. Skolepenger	18,580.00
2. Bidrag av Oslo Kommune	75,460.00
3. Husleie av St. Hanshaugens gymnasium ..	4,000.00
4. Husleie av vakt- og varmemester	1,184.64
5. Husleie av kjellerrum	3,000.00
6. Tilfeldige inntekter	334.00
7. Pensjonsskudd	11,432.20
8. Hevet statsbidrag	78,000.00
9. Renter i Chr.a Bank- & Kreditkasse	162.81
	Kr. 220,610.02

Utgifter:

1. Lønninger	kr. 122,547.30	kr. 148,627.96
	» 26,080.66	
2. a. Kontorutgifter	kr. 3,523.36	
b. Biblioteket	» 991.62	4,514.98
3. a. Stipendier	kr. 2,000.00	
b. Fri plasser	» 1,820.00	3,820.00
4. <i>Bygningrn.</i>		
a. Inventar	kr. 3,521.50	
b. Vedlikehold av bygningen ..	» 7,457.56	
c. Renhold	» 10,538.37	21,518.43
5. a. Lys	kr. 5,604.01	
b. Brenne	» 11,627.60	17,231.61
6. a. Vakmesterens assistent ..	kr. 900.00	
c. Trykking i raderklassen ..	» 1,406.92	
d. Utgifter i bokbinderkl.	» 716.57	3,023.49
7. Karnettlegg		210.00
8. Tilbakebetalt Oslo kommune som formegt hevet i 1927/28		11.28
		kr. 198,957.75
9. Beholdning pr. 30/6 1929		» 21,652.27
		Kr. 220,610.02

Oslo, Juli 1929

H. Bull,
direktor.

Bokbindernes verkstedundervisning.

1. Fagskolen for bokbindere er opprettet i 1922 og blev overført til Håndverks- og Kunstindustriskolen 1924, da Kirkedepartementet godkjente undervisningsplanen som særplan for lærlinger til den 3-årige aftenskole med verkstedøvelse, tegning, norsk, regning og regnskapsførsel som undervisningsfag.
2. Planen for verkstedundervisningen er følgende:

Klasse I. 3 dage (6 timer) ukentlig undervisning

Velskbind: Innbinding av papbind og shirtingbind med farvede snitter (ikke glittede) derefter velskbind (ikke chagrin).

Protokoller: Kvarter og folier i stivbind, senere velskbind med skinnrygg samt 1 protokoll i sort lerret med skinnkapitel. Marmorering.

Klasse II. 2 dage (4 timer) ukentlig undervisning.

Velskbind: Marmorering, farvede, glittede snitter og gullsnitt omvekslende efter behovet med innbinding av chagrin (halvfranskbind) og senere med helt skinnbind.

Protokoller: Innbinding av protokoller i helt molskinn med skinnbeslag samt 1 i helt skinn.

Klasse III. 2 dage (4 timer) ukentlig undervisning.

Håndforyllning eller presseforyllning.

Statutter og reglement for fagskoleutvalget.

Godkjent av Kirkedepartementet 5te april 1929.

1. Utvalget består av 3 medlemmer, 2 velges av Oslo Bokbindermestres Forening og 1 av Oslo Bokbinderforening. Til utvalgets formann velges en av representanterne fra Oslo Bokbindermestres Forening.
2. Valgene foretas i de respektive foreninger i september måned og gjelder for 2 år ad gang n.
3. Det beløp som var i behold, da fagskolen gikk over til Håndverks- og Kunstindustriskolen danner grunnlaget for et fagskolefond, som forvaltes av Oslo Bokbindermestres Forening.
4. Fagskoleutvalgets oppgave er:
 - a. Å være formidler mellom Håndverks- og Kunstindustriskolen og Oslo Bokbindermestres Forening.
 - b. På anmodning fra skolens forstanderskap å avgi instilling angående faglærernes ansettelse.
 - c. Sammen med faglærerne å planlegge verkstedundervisningen og fremsette forslag herom for skolens forstanderskap.
 - d. Å foreslå ekstraforvøininger som Oslo Bokbindermestres Forening antas å burde bevilge til fremme av fagskolens formål.
 - e. Å avgi innberetning til Oslo Bokbindermestres Forening og til Håndverkskolens forstanderskap om fagskolens virksomhet og regnskap i det forløpne år.
5. Forandringer i statutter og reglement kan foretas efter forslag fra fagskoleutvalget.

Efterat Håndverks- og Kunstindustriskolen har gitt forslaget sin tilslutning, må det vedtas på almindelig medlemsmøte i Oslo Bokbindermestres Forening med $\frac{2}{3}$ stemmefertall.